

prof. Jan Jaromir Aleksyun

Wroclaw 18.06.20018

ul. Smoluchowskiego 54/4

50-372 Wrocław

Dominator-, Demiurg , Demon...

Reżyser KRZYSZTOF WARLIKOWSKI –

inspirator ...

Ewa Wein w tekście rozprawy doktorskiej daje świadectwo swego silnego zauroczenia twórcą .

Z uwagą śledzi inscenizacje reżysera, odnajduje w nich współbrzmiającą wizję współczesnego świata, wiwisekcję jego skomplikowanych dylematów .

Fascynuje ją bogata erudycja Warlikowskiego , znajdująca urzekające formy inscenizacyjne, których siła rażenia przemożnie angażuje widownię i aktorów . Klimat swoistego baroku łączy się w materii scenografii ,muzyki , światła i dźwięku, pulsuje w czasie scenicznym.

- Ostrzegam, że nie jest to łatwy teatr, jak mówi reżyser.

Teatr Warlikowskiego objawia się jako anamorfoza rzeczywistości .. Fikcja staje się prawdą , prawda odsłania swe wizerunkowe warstwy

Ewa Wein z powodzeniem odnajduje się w tym świecie . Emocjonalna fascynacja nie przeszkodziła Jej w rzeczowym i profesjonalnym podejściu do realizacji cyklu plakatów dotyczących Warlikowskiego . Jak mówi - : znalezienie graficznego ekwiwalentu sztuk teatralnych było dla mnie wyzwaniem i sprawdzianem umiejętności warsztatowych . Istotą wyzwania było zachowanie autonomii twórczej ;Inscenizacja sztuki to domena reżysera ,plakat akcentuje odrębność autorską twórcy plakatu . Podzielam to przekonanie znane z własnej praktyki .

Pogłębiona orientacja w problemach sztuk wizualnych, w dziedzinie malarstwa, fotografii, znajomość źródłowych tekstów literackich jest podstawą potencjału zawodowego E. Wein.

Tu westchnę – jak zgrzebny był świat moich początków w zawodzie .

Wyłonił się nowy świat. Wyspecjalizowana fotografia, programy graficzne – ilustrator, InDesing , pakiet Adobe-Photoshop, Lightroom , właściwości obrazów komputerowych, etc – to jej naturalne ,profesjonalne otoczenie. Jej pytanie , jak kształtować i zachować w tym środowisku własny styl ?

Sądzę , że odpowiedzią jest pozostanie w świecie własnego genotypu. Niech intuicja, racjonalizm prowadzą swoje spory , niech ustalają swe hierarchie .Efektem, jak zwykle będzie dwoisty twór Słowa i Obrazu , a metafora pojawi się jako metoda twórcza.

Cykl plakatów zrealizowanych w ramach przewodu doktorskiego początkuje melancholijny (jak pisze E. Wein) plakat pt. **Koniec w Nowym** . (Reżyser odchodził z teatru Nowego w Krakowie)

Z cyklu wybrałem kilka tytułów :

Oczyszczeni – wg sztuki Sarah Kane

Spektakl jak pisze G. Niziołek był „punktem zerowym” w karierze Warlikowskiego.

Tekst Sarah Kane – zimny, nieczuły ,brutalny . Inscenizacja Warlikowskiego degraduje mit norm kulturowych, ostrzega przed sadyzmem, przemocą jako tych ,które mogą wydobyć się z mroków ludzkiej psyche .

Plakat Ewy Wein przenosi je w wymiary metaforyczne .

Burza – wg Shakespeare ‘a

Tekst dramatu fascynował Warlikowskiego jako „ traktat filozoficzny o życiu”

Ewa Wein inscenizuje swoją metaforę – dynamizuje tekst i monumentalizuje motyw rąk – które w domyśle chwytają świat – bo chcą go mieć „ w garści „

Krum – wg. Hanoha Levina

Autorka plakatu odwołuje się do grafiki Albrechta Durera- „ Melancholia”

Symboliczny motyw wielościanu ,wielkimi literami tekstu równoważącymi się z pozostałymi elementami obrazu .

Pozostałe projekty zachowują jednolitość koncepcji stylistycznej w wyrazistej i efektownej kompozycji .

E. Wein dochowała wierności swej autonomii jako twórcy .Jej plakaty są współgłosem spektaklu toczącego się w czasie i przestrzeni scenicznej.

WOKALIZA

„Yes is more ”- takim tytułem E. Wein opatrzyła fragment swego tekstu – O nowej roli plakatu

Cytuje wypowiedz Jana Lenicy na sympozjum z pierwszego Biennale Plakatu – **plakat musi śpiewać ...**

Ten aforyzm daje okazję do rozważań o substancji plakatu, jego historii, tradycji i twórcach.

Dziedzina muzyki znajdowała pośrednie lub bezpośrednie związki z twórcami plakatu. Przypomnę plakaty konkursu Chopinowskiego , plakaty koncertów jazzowych , okładki płyt , Miały one swoje wizualne wartości estetyczne ,które wnikały w pamięć ze zniewalającą siłą .Któż nie pamięta bogatego dorobku Waldemara Świerzego- jego wspaniałych plakatów, wizerunków klasyków światowego jazzu .

Polska szkoła plakatu powstała , o paradoksie, w opresyjnych warunkach polityczno- gospodarczych, działaniu wszechobecnej cenzury, doskwierających brakach podstawowych materiałów i narzędzi do uprawiania zawodu.

Moją głęboką irytację wywołał cytat z wypowiedzi J. Górskiego przytoczony przez Ewę Wein ...”Polska szkoła plakatu była festiwalem niepraktyczności ...- plakat w socjalistycznej Polsce nie musiał niczego sprzedawać- był placem zabaw artystów „ . Jeśli nawet jest to akapit wyrwany z kontekstu, można bezradnie załamać ręce - jakże bałamutna jest to uwaga o zabawie artystów .Autor tej wypowiedzi nie zauważył bardzo istotnej edukacyjnej roli plakatu. Czyżby wartości estetyczne, walory metaforycznego , symbolicznego pojmowania świata można określać **niepraktyczną twórczością** ?. Polska Szkoła Plakatu , w minionych latach jako jedyna dziedzina twórczości wydobyła się z zaścianka Europy, uzyskała renomę na skalę światową .Dzięki temu mogła powstać nadal istniejąca międzynarodowa wystawa pn. Międzynarodowe Biennale Plakatu.

Plakat żyje, a wieści o jego śmierci , jak mówił Marc Twain o swoim nekrologu - są przedwczesne .Dawno, bardzo dawno temu plakatowi nadano miano sztuki płotów. Warszawa była labiryntem płotów zasłaniających ruiny lub place na których COŚ miało być zbudowane. Stały się jednocześnie wspaniałą galerią uliczną . Współczesny plakat funkcjonuje w dalece odmiennych warunkach i obszarach . Jego dawne rejony zawładnęły billboardy – pajęczna sieć reklamy i pojawiła się gęstwina plansz ,znaków etc. Twórcy plakatu obecnie nie muszą być zdani tylko na tzw. zleceniodawcę . Mają otwarte pole publikowania w Internecie – platformie o globalnym zasięgu – jak mówi Ewa Wein . Dodajmy jeszcze Targi Plakatu, kolekcjonerskie zbiory, konkursy międzynarodowe i regionalne. Plakat nadal żyje w przestrzeni publicznej, której przydaję miano **przestrzeni symbolicznej** .

Za Ewą Wein przytoczę cytat z wypowiedzi Kenyi Hary , japońskiego projektanta - ...”plakacisci nie muszą skupiać uwagi na jego skuteczność, jak w przypadku plakatów stricte reklamowych ...W plakacie funkcja artystyczna przeważa nad funkcją informacji czy perswazji ”

Plakat musi śpiewać – sopranem dramatycznym lub lirycznym basso profundo . Oby dobrze i pięknie.

Cykl plakatów ,które zrealizowała Ewa Wein , są wyrazem jej głębokiego przekonania o właściwym wyborze dyscypliny twórczej , a wspieraną

rozległą wiedzą teoretyczną, znajomością realiów świata materialnego i duchowego. Zasoby swej wiedzy jak sądzę ,skutecznie przenosi do pracy dydaktycznej .

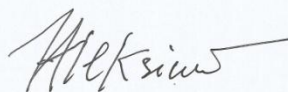
Wszechstronna edukacja Ewy Tamary Wein przedstawiona w Curriculum Vitae , jej przygotowanie i doświadczenie zawodowe , aktywność wystawiennicza wyróżniana i nagradzana daje mi podstawę do wyrażenia bardzo pozytywnej opinii w przewodzie doktorskim

Konkluzja

Praca doktorska Ewy Wein stanowi oryginalne i autonomiczne dokonanie artystyczne. Doktorantka posiada ugruntowaną wiedzę w dyscyplinie sztuki piękne oraz kwalifikacje do prowadzenia pracy naukowej i artystycznej.

Zwracam się do Rady Wydziału o nadanie mgr Ewie Wein stopnia doktora w obszarze sztuki ,dziedzinie sztuk plastycznych, dyscyplinie artystycznej sztuki piękne

Jan J. Aleksion

Handwritten signature of Jan J. Aleksion in black ink on a light blue background.